

๑ | ตั น มะ นาว

ตั น มะ นาว ตอนนี้มีท่าใบแล้ว สูงประมาณครึ่งคืบ เป็นของโทเบียสปลูกในกระถางเก่าของต้นกระบองเพชรที่ตายลง เขาใช้ปลายนิ้วชูดผิวดินออกเล็กน้อยแล้วหยอดเมล็ดลงไป จากนั้นกลบหน้าดินและตบเบาๆ พรมน้ำจนชื้นแล้วคอยหยอดน้ำ วันละสามสี่หยด

โทเบียสบอกว่า กว่าเราจะได้ลูกมะนาวจริงๆ (แบบที่ไม่ใช่ลูกเลมอน) มาให้ฉันทำกับข้าวแต่ละครั้ง เราจะต้องขับรถข้ามเขาไปซื้อถึงฝั่งสวิส ถ้ามันสามารถแตกยอดและเติบโต ฉันจะได้รู้สึกเหมือนอยู่ใกล้บ้านขึ้นอีกนิด...จากที่นี่ใกล้บ้าน...อย่างนั้นหรือ

ฉันอาจเคยคิดว่าเมืองไทยเป็นบ้านของฉัน แต่นั่นก็นานมากแล้ว

วันที่ต้นมะนาวแทงลำต้นอ่อนขึ้นสู่ผิวดินเป็นวันฝนตก หลังเลิกงานและปั่นจักรยานกลับมาถึงบ้าน โทเบียสก็ล้างมือ ล้างเท้า เปลี่ยนมาสวมชุดอยู่บ้านแล้วเข้าไปทักทายต้นไม้ของเขาที่ในครัวเหมือนทุกๆ วัน ก่อนจะร้องออกมาด้วยน้ำเสียงเบกบานเหมือนเด็กหนุ่มว่า

‘นิทรามาดูอะไรนี่เร็ว’

ฉันค่อยๆ เดินตามเข้าไป เพราะกลัวว่าจะอะไรที่ทำให้เขาตื่นเต้นจะทำให้ฉันตกใจ

‘ต้นมะนาวแตกยอดอ่อนแล้วนะ’

โทเบียสยื่นเท้าสะเอวมองมันพลางหัวเราะ

ฉันจึงอดที่จะโค้งโค้งลงไปดูมันใกล้ๆ ไม่ได้ ยอดมะนาวน้อยในกระถาง

ข้างหน้าต่างคงจะชอบน้ำฝน มันดูสดชื่นและเหมือนกำลังร้องเพลง

‘สงสัยต้องทำเรือนกระจกไว้ปลูกซะแล้วมัง’

‘โทเบียส มันยังขึ้นไม่ถึงหนึ่งเซนต์เลยนะ’

เขาหัวเราะเขินๆ

‘ผมก็ไม่ได้รับนี่’

ท่ามกลางสายฝนที่อีกฟากของหน้าต่าง เราสองคนโง่โง่ดูต้นมะนาวเล็ก ๆ ด้วยกัน แวดตาของโทเบียสดูสุกใส ไม่เหมือนคนที่เพิ่งทำงานหนักมาทั้งวันเลย

โทเบียสเป็นชายหนุ่มเชื้อสายออสเตรเลีย วัยยี่สิบเก้าปี มีหยันตาสี่เทาหม่นเหมือนสีเมฆฝนบนท้องฟ้า คิ้วเข้มเรียงเป็นระเบียบ เขาสูงหนึ่งร้อยแปดสิบสี่เซนติเมตร (สูงกว่าฉันเกือบหนึ่งฟุต) ผิวขาวมาก เมื่อมองกลางแดดในฤดูหนาวจะเหมือนเรื่องแสงได้เลยทีเดียว

เขามีร่างกายที่แข็งแรง ถึงจะไม่มีมัดกล้ามเนื้อหรือซิกแพ็กเช็กซี ทว่าร่างกายสูงโปร่งก็แน่นด้วยกล้ามเนื้อกระชับ ดูสุขภาพดี ชวนเคลิ้มมอง

โทเบียสอายุมากกว่าฉันห้าปี เรารู้จักกันในผับแห่งหนึ่งที่วอชิงตัน ดี.ซี. เมื่อสองเดือนกับอีกสองสัปดาห์ก่อน หรือก็คือสองสัปดาห์ก่อนที่ฉันจะตัดสินใจบินจากอเมริกามาอยู่กับเขาที่นี่ ด้วยเงื่อนไขเรียบง่ายเพียงข้อเดียวว่า

ระหว่างเรา...จะไม่มีการพูดถึงความรู้สึกที่มีต่อกัน

เวลานั้นทุกสิ่งทุกอย่างดูแปลกไปหมด ซึ่งหากไม่นับความรู้สึกอิมครีမ်ที่ฉันไม่ได้ตั้งใจพกติดตัวมาด้วยนั้น หมู่บ้านเงียบๆ แห่งนี้คงทำให้ฉันตื่นเต้นมาก

ออสเตรเลีย...ประเทศที่มีชื่อเสียงเรื่องความโอ้อ่าหรรษา ดนตรีคลาสสิก ซ็อกโกแลต นมวัว เป็นบ้านเกิดของพระนางมารี อองตัวแนต และอดอล์ฟ ฮิตเลอร์

ถ้าจะมีใครบอกฉันเมื่อสองเดือนกับอีกสองสัปดาห์ก่อนว่าฉันจะได้มาอยู่ที่นี้ ฉันคงคิดว่าคนนั้นเมาบ๊อดไวเซอร์ ซิกเนเจอร์ ดราฟต์จนพูดจาเพ้อเจ้อ

“Nidra, I’m home!” – นิดรา ผมกลับมาแล้วน้ำ!

เสียงทุ้มๆ ของโทเบียสดังขึ้นพร้อมเสียงลูกบิดประตู

ฉันลุกจากข้างหน้าต่างที่มีต้นมะนาว เดินไปรับเขาอย่างที่ตั้งใจจะทำให้ได้
ทุกวัน

โทเบียสสวมเอี๊ยมสีฟ้าเข้มขายาว ทับเสื้อยืดสีดำ มันเลอะไปด้วยคราบสี
และรอยกระดำกระด่างของสารเคมี เขาส่งยิ้มให้ขณะที่ฉันลงบันไดไปหา กลิ่นสี
ผสมกลิ่นเหงื่ออันคุ้นเคยแตะจมูกเบาบาง

โทเบียสเป็นช่างไม้ ทำงานอยู่ที่โรงงานในหมู่บ้านนี้เอง
ช่างไม้ประเทศนี้มีพื้นที่ในสังคมเท่าเทียมอาชีพอื่นๆ
ทุกสิ้นเดือน เขาจะถอนเงินเดือนจากบัญชี ใส่งของ เอมามาวงให้ฉันที่
หัวนอน

ฉันยื่นผ้าขนหนูผืนเล็กให้เขาซับเหงื่อ พร้อมบอกว่า

“เย็นนี้มีയാวุ้นเส้นนะ”

“เอี๊ยม!” โทเบียสยิ้มกว้าง สีหน้าดูสดชื่นและผ่อนคลาย ราวกับเพิ่งนอน
แช่น้ำอุ่นมาหมาดๆ

เขาชอบയാวุ้นเส้นมาก ฉันมักจะใส่ใส่ง์กรอกที่ซื้อมาจากซูเปอร์มาร์เก็ต
หลายชนิดรวมกัน ปรงรสชาติให้เผ็ดน้อย เพิ่มความหวานอีกนิดหน่อย ใส่
มะเขือเทศ หอมหัวใหญ่ และบางทีก็ลวกเห็ดแชมปิญองใส่ง์ลงไปด้วย เรากิน
യാวุ้นเส้นกันแบบอาหารจานเดียว ไม่มีข้าว เพราะข้าวหอมมะลิหาได้ยากที่นี่

โทเบียสพาดผ้าขนหนูบนบ่า เดินตามฉันขึ้นบันได

“นิทราทำอะไรอยู่เหรอ”

“อ้อ...นั่งดูต้นมะนาวนะ” ฉันตอบโดยไม่หยุดเดิน

“ดูต้นมะนาวอีกแล้ว ดูบ่อยๆระวังมันอายุจนไม่อยากโตนะ”

ฉันหยุดเดิน หันไปแก่งทำหน้าที่ให้ดูเหมือนตลกใจที่สุด แล้วหัวเราะ

“จริงเหรอ ถึงว่าละ สองสามวันมานี้มันไม่โตเลย”

โทเบียสหัวเราะ แล้วถามด้วยน้ำเสียงอ่อนโยนว่า “นิทรา คิดถึงบ้าน
หรือเปล่า”

“เปล่าสักหน่อย” ฉันยกไหล่ตอบ “ก็แค่ไม่มีอะไรทำนะ”

“เบื่อไหม”

“ไม่เบื่อนี้ อยู่แบบนี้คือออกจะตาย”

โทเบียสพยักหน้านิด ๆ ก่อนขึ้นบันไดต่อไปที่ห้องนอนชั้นสาม วันนี้เขาใช้เวลาเปลี่ยนเสื้อผ้านานกว่าทุกวัน (เกือบสิบนาที) จากนั้นก็กลับลงมาหาฉันในครัว แล้วยื่นกระดาษแผ่นหนึ่งให้

ฉันวางทัพพีที่กำลังคนน้ำยำ รับกระดาษจากมือเขามาอ่าน ข้อความเป็นภาษาเยอรมันยาวเหยียด พิมพ์ออกมาจากอินเทอร์เน็ต

ฉันอ่านออกที่ไหนแล้ว...โทเบียสก็

“อะไรหรือคะ”

“คอร์สเรียนภาษาเยอรมัน เพื่อนิทราสใจ”

“ก็สนอยู่นะ”

ฉันตอบไปแบบรักษาน้ำใจ เพราะความจริงแล้ว ฉันไม่สนใจสักนิด

การตามโทเบียสมาอยู่ที่นั่น เป็นเพียงความคิดชั่ววูบ ฉันมีวีซ่าแค่สามเดือน ถึงตอนนี้จะกำลังทำเรื่องขอต่อเวลาอีกหนึ่งปี (ด้วยความช่วยเหลือของเขา อีกนั่นแหละ) แต่ฉันก็ไม่คิดจะอยู่ที่นั่นไปตลอด ดังนั้น ภาษาเยอรมันจึงไม่จำเป็นสำหรับฉันเลย

อันที่จริง มันก็ควรจำเป็นอยู่หรอก เพราะที่นั่นไม่ใช่เวียนนา ซาลซ์บูร์ก หรือเมืองใหญ่ ๆ ที่ฉันจะสื่อสารกับผู้คนด้วยภาษาอังกฤษแบบพอเอาตัวรอดของฉันได้ แต่ที่นั่นคือมอนตาพอน เมืองเล็กๆ ในหุบเขาทางไกล ถึงอย่างนั้น ฉันก็ใช้ชีวิตด้วยภาษาเยอรมันเพียงไม่กี่คำ เช่น

“Vandans, bitte” ฟานดานส์ บิตเทอะ

เพื่อบอกคนขายตัวบนรถไฟว่า ฉันจะลงสถานีฟานดานส์ ซึ่งเป็นหมู่บ้านของโทเบียส

หรือ “Bludenz, bitte” บลูเดนซ์ บิตเทอะ

เพื่อที่จะเข้าไปซื้อของในเมือง เวลาไม่มีโทเบียสไปด้วย

นอกเหนือจากนั้น ภาษาเยอรมันไม่จำเป็นสำหรับฉันเลย

“ผมอยากให้นิทร่าไปเรียนนะ อย่างน้อย นิทร่าจะได้ไม่เหงาอยู่คนเดียวที่บ้าน”

“ฉันมีโทเบียส ไม่เหงาสักหน่อย” ฉันบอก

โทเบียสมองฉันนิ่งอยู่อึดใจ แล้วพยักหน้า

“อืม ไม่เหงาก็ไม่เหงา แต่เก็บไว้ที่นิทรานั่นแหละ”

จากนั้นเขาหันไปเปิดตู้เย็น หยิบกล่องน้ำผลไม้รวมรินลงแก้วก่อนจะยกดื่ม แล้วออกจากครัวโดยมีแก้วกับกล่องน้ำผลไม้ติดมือไปด้วย คงเข้าไปที่ห้องนั่งเล่น รอเวลาอาหารเย็น

บ้านหลังนี้เป็นบ้านแฝดขนาดเล็ก อยู่ติดกับบ้านของคุณชิกพริด เพื่อนบ้านซราผู้ใจดีของเรา เมื่อเปิดประตูหน้าบ้านที่ไม่ได้มีรั้วรอบอะไรเข้ามา จะเห็นบันไดสูงแปดชั้นทอดตัวแบ่งเป็นฝั่งซ้ายและฝั่งขวา ฝั่งซ้ายนั้นเป็นฝั่งที่จะลงไปยังห้องเก็บของกับห้องซักผ้า ส่วนฝั่งขวาจะพาขึ้นไปยังชั้นสอง ซึ่งมีห้องน้ำ ห้องครัว และห้องนั่งเล่นเล็กๆ ส่วนชั้นสามเป็นห้องนอนซึ่งมีด้วยกันสองห้อง คือห้องของฉันและห้องของโทเบียส

ส่วนที่เป็นซานพักเท้าหน้าประตูมีตู้เก็บรองเท้าเล็กๆ อยู่บนพื้น เหนือขึ้นไปมีตะขอเหล็กเรียงหน้ากระดาน สำหรับแขวนพวกเสื้อโค้ต หมวก และผ้าพันคอตอนหน้าหนาว

บ้านฝรั่งดูเรียบง่ายและน่ารักเสมอ สาเหตุคงเพราะที่ร้านขายเฟอร์นิเจอร์ในเมืองเต็มไปด้วยเฟอร์นิเจอร์ที่ไม่ว่าจะจับอะไรเข้าชุดกับอะไร ก็ออกมาดูสวยและลงตัวไปหมด

อยู่ที่นี่ ฉันไม่อายุที่จะปล่อยตัวเองไม่รู้วันเวลา ไม่อายุที่จะอยู่ร่วมกับคนแปลกหน้า

ฉันต้องการเพียงปล่อยชีวิตที่เหลือดำเนินไปตามธรรมชาติของมัน

๒ | โคมไฟชนน ก

สองตุ่มหกนาที่ นาฬิกาบนผนังห้องนอนบอกอย่างนั้น

ห้องนอนของฉันที่โทเบียสยกให้ เหมือนจะเคยเป็นห้องอ่านหนังสือมาก่อน แรกเห็น มีตู้หนังสือขนาดด้านซ้ายและขวาเต็มผนัง เราช่วยกันขนหนังสือลง เพื่อจะย้ายตู้ให้ชิดกันเป็นมุมฉากที่มุมใดมุมหนึ่ง ตอนแรกโทเบียสเสนอว่าให้ย้ายมันออกไปวางบนซานพักเท้าตรงบันไดชั้นสอง แต่ฉันไม่เห็นด้วย เหตุผลคือ หนึ่ง การนอนกับหนังสือมากมายไม่ใช่เรื่องไม่hayินดี และสอง ฉันไม่ต้องการเห็นที่นี้เปลี่ยนแปลงไปมากกว่านี้เพราะการมาอยู่ของฉัน

วันแรกๆ ฉันนอนในเตียงนอน จนเสาร์อาทิตย์ที่เป็นวันหยุดของโทเบียส เขาขับรถพาฉันเข้าไปในซรุณส์ หมู่บ้านหลักของมอนตาพอน เพื่อหาซื้อไม้เท้าจากโรงงานที่เขารู้จัก จากนั้นก็ขึ้นไปทำงานของเขาเพื่อประกอบเตียงนอนขนาดสี่ฟุตเล็ก ๆ ให้ฉัน

เตียงนอนหลังนี้เป็นกรรมสิทธิ์ของฉันแต่เพียงผู้เดียว เพราะโทเบียสใช้แม่พิมพ์ไฟฟ้าสลักตัวอักษรภาษาอังกฤษที่ขอบเตียงด้านหนึ่งว่า

‘Sleep tight and always have a good dream, Nidra.’

ขอให้หลับสบายและฝันดีนะ นิดรา

และเขายังใช้ไม้ที่เหลือต่อโต๊ะเขียนหนังสือให้ฉันด้วย

จากนั้นฉันก็ตามเขาเข้าเมือง ไปร้านขายเฟอร์นิเจอร์เป็นครั้งแรก เลือกซื้อที่นอน ตุ้เสื้อผ้า กับเก้าอี้หมอนั่งสบายที่หุ้มเบาะด้วยผ้าสักหลาดสีเทา ดูดีแบบเรียบๆ

โทเบียสสั่งเปลี่ยนพรหมในห้องจากสีเทาคร่ำครึเป็นสีเบจอ่อนที่หนาและนุ่มมาก แถมซื้อโคมไฟรูปขงนก แกะสลักจากไม้สนสีขาวลวดมาวางที่โต๊ะเขียนหนังสือด้วย ฉันจัดโต๊ะข้างครึ่งหนึ่งของประตูบานเลื่อนออกสู่ระเบียง เหลือที่ให้อีกครึ่งยังสามารถเปิดและปิด

ห้องนอนของฉันกรุณางด้วยไม้ทั้งสี่ด้าน อบอุ่นและน่าอยู่อย่างบอกใครทั้งหมดนั้นต้องยกให้เป็นความน่ารักของโทเบียสคนเดียว

เขาน่ารักมากจริง ๆ มากเสียจนฉันอดสงสัยไม่ได้ว่า เขาใช้ชีวิตที่ยึดลิบเก่าปีมาได้อย่างไรโดยไม่มีสาว ๆ รุมรัก

‘ไม่มีจริง ๆ’ เขาตอบคำถามที่ฉันสงสัยตั้งแต่ตอนมาอยู่ที่นี้ไม่เท่าไร ‘ถ้ามีผมจะยังอยู่คนเดียวแบบนี้เหรอ’

‘หรือว่าโทเบียสเลือกมาก’

เขาเลิกคิ้วขึ้นจนหน้าผากย่น แล้วหัวเราะในคอพลางส่ายศีรษะ

‘ไม่รู้จะตอบยังไงดี เอาไว้เข้าไปนิทราก็เห็นเองแหละ ว่าไม่มีใครเลยจริง ๆ’

‘งั้นโทเบียสเป็นแบบ...ทำนอง...ชายรักชายหรือเปล่า’

โทเบียสเพียงส่ายหน้า แล้วยิ้มสุภาพเหมือนต้องการรักษาระยะห่าง หรือไม่กี่ต้องการตัดบท ฉันจึงเลิกซักไซ้ แต่ยังไม่ฟันธงว่าเขาไม่ใช่

ฉันวางกระดาษภาษาเยอรมันที่ได้จากโทเบียสลงบนโต๊ะ แก้มัดผมที่รวบไว้ลวก ๆ ตอนทำกับข้าว ปล่อยยาวเคลือบหลัง จากนั้นเปิดตู้เสื้อผ้าหยิบชุดนอนหยิบผ้าเช็ดตัว ไม่ได้เหลือบมองกระจกเงาสักนิด ตั้งแต่มาอยู่ที่นี้ ฉันไม่สนใจเลยว่าหน้าตาตัวเองเป็นอย่างไร จะผอม จะอ้วน หรือจะมีสิ่วขึ้นที่เม็ด เพราะไม่ว่าอย่างไร คนที่นี้ก็คงมองฉันเป็นแค่ผู้หญิงเอเชียคนหนึ่ง

ขณะเดินผ่านหน้าห้องนั่งเล่นเพื่อเข้าห้องน้ำ โทเบียสกำลังคุยโทรศัพท์แน่นอนว่าฉันฟังไม่รู้เรื่อง แต่ก็พอเอาได้จากน้ำเสียงและท่าทางกระวนกระวายว่าเขามีเรื่องไม่สบายใจ เขาถอนใจแรงหนึ่งเฮือก มือที่ไม่ได้กำโทรศัพท์ทำเอาหลวม ๆ วันนี้เป็นวันที่สามแล้วที่เขาคุยโทรศัพท์ด้วยอาการแบบนี้ แต่ทันทีที่เห็นฉัน เขาก็รีบขวางสาย แล้วเดินออกจากห้องนั่งเล่นมาหา

“กำลังจะอาบน้ำเหรอ”

“คะ”

“อืม” เขาพยักหน้า “เดี๋ยวผมจะออกไปข้างนอกนะ คงกลับดึก นิทรา
ไม่ต้องรอนะ”

“ไป...” ฉันเกือบหลุดปากถามแล้วว่า ไปไหน แต่ก็ไม่แน่ใจว่าอยากรู้
คำตอบ ดีที่หยุดทัน จึงเปลี่ยนเป็นถามว่าจะไปอย่างไรแทน

“คงเอารถยนต์ไป” เขาตอบ

“อ้อ...คะ”

โทเบียสหันไปเปิดตู้เก็บกุญแจรูปบ้านนกที่แขวนอยู่บนผนัง พอได้กุญแจ
ก็ลงบันได สวมเสื้อโค้ตและรองเท้าบูตหนังกลับสีน้ำตาลเข้มคู่ที่สวมประจำ ขณะ
ผูกเชือกรองเท้า เขาก็เงยหน้าขึ้นมามอง

“นิทรา เป็นอะไรหรือเปล่า”

“ปละ...เปล่านี้” ฉันตอบอีกอีก

ฉันต่างหากที่ควรจะถามเขาแบบนี้

“ไปเถอะ เดี่ยวฉันปิดประตูเอง”

“อ้อ ขอบคุณมาก”

ฉันมองเขาลับประตูไป โทเบียสกลับมาถึงบ้านเกือบตีหนึ่ง

ตีหนึ่งอาจไม่ตีมากมายน่าสำหรับคนวัยอย่างเขาที่เมืองไทย แต่ที่นี่...ที่ที่
ร้านรวงเปิดไม่เกินหนึ่งทุ่ม นอกจากซิมบาปาร์ก คอมมูนิตี้มอลล์ในลูเดนส์
ที่เปิดถึงทุ่มครึ่ง ร้านอาหารและผับที่อาจจะเปิดถึงห้าทุ่ม...ถือว่าตีมากแล้ว

“นิทรา ยังไม่นอนอีกหรือ รอมหรือเปล่า”

“สะดุ้งตื่นนะ คอแห้ง เลยลงมาหาน้ำดื่ม”

ฉันโกหก

ใบหน้าของโทเบียสซีดมาก และมันคงเย็นเฉียบจากอากาศข้างนอก ถึง
เดือนมีนาคมอย่างตอนนี้จะเริ่มอุ่นขึ้นแล้ว แต่“อุ่น”ในความหมายของที่นี่คง
ไม่พบนึงหรือสององศาเซลเซียสอยู่ดี

ในที่สุดฉันก็ทนเก็บความอยากรู้ไม่ไหว ถามออกไปว่า

“มีปัญหอะไรหรือเปล่าคะ”

“แม่นะ บ่นนิดหน่อย เรื่องที่ผมถอนชื่อออกจากโบสถ์”
หืม...

ฉันคงเปลือยเปลือยให้เห็น หรือไม่ก็คงแสดงสีหน้าแบบคนมีความรู้จำกัด
ออกไป

โทเบียสระบายลมหายใจซ่าๆ แล้วเล่าว่า ออสเตรเลียเป็นประเทศคาทอลิก
ทุกคนที่มีรายได้จะต้องจ่ายเงินให้โบสถ์ที่สังกัดทุกเดือน โบสถ์ในหมู่บ้านนี้แหละ
เขาถอดถุงเท้าโยนใส่ตะกร้า เดินขึ้นบันไดมาหาฉัน

“แล้วเงินจำนวนนั้นะ ถ้าคำนวณดูมันก็ไม่น้อย ทั้งที่ผมไม่เคยไปโบสถ์เลย
สักอาทิตย์ ไม่เคยร่วมกิจกรรมอะไร นอกจากตอนเกิด แล้วผมก็คงจะไม่แต่งงาน
ไม่มีลูก ไม่ต้องพาลูกไปรับศีลล้างบาป พอตอนตาย...”

โทเบียสหยุดไปอึดใจ แล้วยกไหล่

“ก็ช่างมันเถอะ ผมตายแล้วนี่ จะรู้อะไรอีก”

ฟังแล้วฉันอดนึกถึงเงินเดือนของเขาไม่ได้ แต่ทุกครั้งที่ฉันพยายามจะคืน
เขาจะบอกว่า เก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายในบ้าน ผากจัดการด้วยแล้วกัน

ค่าใช้จ่ายมันไม่ได้มากมายขนาดนั้นสักหน่อย

แล้วอีกอย่าง ฉันใช้เงินส่วนของฉันจัดการกับบิลทั้งหมด เพราะคิดเสมอว่า
ฉันรบกวนเขามากแล้ว

“ฉันคืนเงินให้โทเบียสดีไหม” ฉันเสนอ

“ไม่ต้องหรอก” เขาส่ายหน้า “มันไม่เกี่ยวกับเรื่องมีเงินหรือไม่มี ผมแค่
ไม่อยากจ่าย ถึงจะโดนตัดชื่อออกจากโบสถ์กลายเป็นคนนอกรีตก็ไม่เห็นเป็นไร
ดีซะอีก เป็นอิสระดีออก”

“นอกรีต? ไม่ดีมั้งคะ” ฉันฟังอย่างอึ้งๆ

“ก็แค่คำนิยาม ไม่ใช่เธอ”

“แต่มันทำให้แม่โทเบียสไม่สบายใจ...”

โทเบียสถอนใจยาวปลงๆ

“ก็ใช่ ผมถึงต้องไปหาหนีนะ แล้วเราก็คพบกันครึ่งทางตรงที่ ผมยอมจ่าย

เหมือนเดิม”

เขายกโหล่นิดๆ พลังหัวเราะ

“พบกันครึ่งทางแบบของแม่นะ ถ้าเป็นเรื่องศาสนา แม่ไม่เคยยอม”

แม่ของโทเบียสค่อนข้างเคร่งครัดเรื่องศาสนา ฉันยังจำวันที่ท่านเห็นฉันครั้งแรกได้ ท่านมองฉันด้วยสายตาระวาง รวากับว่าฉันกำลังจะพรากพรหมจรรย์ไปจากลูกชายผู้ไร้เดียงสา ฉันได้แต่นั่งสงบเสงี่ยมฟังภาษาเยอรมันของโทเบียสตอบคำถามแม่แทนเป็นชั่วโมง โดยไม่มีทางรู้เลยว่า เขาพูดอะไรเกี่ยวกับฉันบ้าง แต่ฉันเตรียมใจไว้อยู่แล้วตั้งแต่ตัดสินใจมา จึงค่อนข้างทนทานกับอะไรแบบนี้

หลังจากโทเบียสแยกไปอาบน้ำ ฉันขึ้นบันไดกลับมาบนห้องนอนด้วยความคิดที่มีแต่คำว่า *นอกรีต นอกรีต นอกรีต* อย่างไรก็ดีเป็นคำที่แรงอยู่ดี

แต่โทเบียสไม่เห็นเดือดร้อนเลย เขาบอกว่ามันเป็นแค่นิยาม

สิ่งใดๆ ในโลกมีพลังเพราะการนิยามเท่านั้นใช่ไหม ถ้าเราจะนิยามคำว่า “นอกรีต” เท่ากับการเป็นอิสระ เราก็จะเป็นอิสระอย่างนั้นหรือเปล่า หรือถ้าจะบอกว่า ความอ้วน เตี้ย ดำ แบบที่คนไทยชอบล้อกัน เป็นความงามล้ำค่า มันก็จะเป็นความงามล้ำค่าอย่างนั้นใช่ไหม

แล้วถ้าไม่มีใครคิดแบบเราล่ะ โลกอิสระที่มีแต่เราคนเดียวจะกว้างโตดเดี่ยวเพียงไหน

เท่าที่ฉันรู้สึกตอนนี้หรือเปล่า

ดีที่สุดในตอนนี้ แต่ฉันยังคงคิดอะไรเรื่อยเปื่อย และยังไม่ได้อาบน้ำ โทเบียสจะจับได้ไหมว่าฉันโกหกที่บอกว่าหลับไปแล้ว

ฉันตัดสินใจแล้วว่า จะเรียนภาษาเยอรมัน อย่างน้อย ฉันจะได้ไม่เป็นคนอื่นสำหรับที่นี้มากเกินไป

๓ | ภาษาที่มีเพศกลาง

วันนี้เป็นวันแรกที่ฉันจะเริ่มเรียนภาษาเยอรมัน ค่าเรียนสามสิบ ชั่วโมง ราคาหนึ่งหมื่นห้าพันบาทโดยประมาณ ถือว่าถูกมาก เมื่อเทียบกับค่าครองชีพที่นี่

โรงเรียนภาษาที่ฉันกำลังจะไปเรียนมีชื่อว่า *เบรทส์ชูล* ซึ่งถ้าแปลเป็นไทยก็คงหมายถึงโรงเรียนสารพัดช่าง ตารางเรียนของฉันคือจันทร์ พุธ ศุกร์ ปายสามถึงห้าโมงเย็น ต้องนั่งรถไฟจากฟานดานส์มาลงที่บลูเดนซ์ จากนั้นต่อรถเมล์จากสถานีรถไฟอีกแปดป้ายก็จะถึง

วันนี้โทเบียสลงงานครึ่งวันนั่งรถไฟมาเป็นเพื่อน แต่การลงงานของเขานั้นหมายความว่า เขาจะต้องพยายามทำงานวันอื่นๆ ให้นานขึ้นเท่ากับเวลาที่หายไป

ความซื่อตรงของโทเบียสทำให้ฉันอดรู้สึกชื่นชมไม่ได้ คนประเทศนี้เคารพส่วนรวมเท่ากับที่เขาเคารพตัวเอง โทเบียสจะไม่ยอมทำงานน้อยกว่าสี่สิบชั่วโมงต่อสัปดาห์ตามกฎหมาย ถ้าเขาต้องลาไปทำธุระให้แม่ หรือธุระเกี่ยวกับฉันในเวลาราชการ เขาก็จะหาเวลาทำงานชดเชยให้ได้ แม้จะเป็นวันอาทิตย์ที่ทั้งโรงงานมีเขาเพียงคนเดียว และไม่มีระบบตอกบัตรหรือสแกนลายนิ้วมือ ทุกๆ วันจะมีแค่กระดาษชิตารางแผ่นเดียว ที่เขาใช้บันทึกเวลาเข้างาน เลิกงาน และจำนวนชั่วโมงล่วงเวลา ซึ่งเก็บไว้ในกระเป๋าเอี๊ยมอย่างดี

‘ถ้าเราตรงไปตรงมากับคนอื่น คนอื่นก็ตรงไปตรงมากับเรา เหตุผลมีแค่นี้แหละ’ เขาเคยบอก

ฉันแทบจะกลอกตามองท้องฟ้าตอนเขาพูดแบบนั้น อยากให้มารู้จักคนไทย

บ้าง อะไรที่รวบรัด ตัดตอน หรือจะเป็นทางลัดไปสู่ความสบาย คนไทยทำทั้งนั้น
ฉันได้แต่ยิ้มหวานๆ บางทีเขาอาจเป็นแค่ชายหนุ่มบ้านนอกที่อ่อนต่อโลก
มากเกินไปก็ได้

“เดี๋ยวผมไปเดินดูแผ่นเกมที่ซิมบาปาร์กรอ เลิกแล้วจะมารับนะ” โทเบียส
ดูรีนเริงราวกับเด็กนักเรียนเพิ่งหนีเรียนสำเร็จ

“ไม่ต้องมารับหรอก” ฉันบอก “เดี๋ยวฉันนั่งรถเมลล์ไปหาเอง จะโชว์สกิล
เรียนวันแรกให้ดู”

เขาทำจุกจิกแล้ว ล้อฉันด้วยภาษาเยอรมันชวนมึนหนึ่งประโยคยาวๆ
ฉันฟังออกแต่คำว่า “Du” ที่แปลว่า “You” ในภาษาอังกฤษ จึงทำเป็นหัวเราะกลบ-
เกลื่อน

“เอาน่า ไปดูก็แล้วกัน ฉันจ่ายได้”

โทเบียสส่งเสียงอึดใจ จากนั้นยกไหล่ แล้วบอกว่า...นั่นก็ลองดู

ห้องเรียนภาษาเยอรมันของฉันมีนักเรียนทั้งหมดเก้าคน ห้าคนเป็น
หญิงสาวจากหลายเชื้อชาติที่เพิ่งจะแต่งงานกับคนออสเตรเลียและถูกบังคับเรียน
ตามกฎหมาย

มีคนบราซิลหนึ่งคน คนมองโกเลียหนึ่งคน และคนตุรกีสามคน ที่เหลือ
จากนั้นก็ฉัน มีคุณลุงชาวตุรกีชื่ออัครเมต ซึ่งอยู่ที่นั่นมาสี่สิบเก้าปี อีกหนึ่งปี
ก็จะได้สัญชาติออสเตรเลียตามกฎหมายโดยอัตโนมัติแล้ว ส่วนสองคนสุดท้ายเป็น
ชาวปากีสถาน นั่งหลังห้องและคุยกันอยู่แค่สองคน

ความจริงมันคงไม่แปลกที่เราทั้งหมดจะไม่คุยกัน ไม่หอรอก ไม่แปลก
เลย เพราะหากเราพูดคุยกันเป็นภาษาเยอรมันรู้เรื่อง ก็คงไม่ต้องมานั่งอยู่ตรงนี้
กันแล้ว อันที่จริง ลุงอัครเมตแก่พูดภาษาเยอรมันได้คล่องปรี๊ดเลยแหละ แต่
เขียนไม่ได้สักตัว แกจึงต้องมานั่งเรียนคอร์สเดียวกับพวกเราที่เหลือ

แต่ถึงอย่างนั้น คอร์สนี้ก็ไม่ใช่คอร์สเริ่มต้น แต่เป็นคอร์สที่สามจากจำนวน
ทั้งหมดสิบสองคอร์ส ซึ่งรวมแล้วต้องใช้เวลาเรียนถึงหนึ่งปีครึ่ง แต่เพราะมี
พื้นฐานภาษาอังกฤษอยู่บ้าง และภาษาฝรั่งเศสที่มีการผันกริยาตามรูปแบบ
ภาษาเยอรมันอีกนิดหน่อย ก็น่าจะแบ่งชั้น ฉันจึงลองเปิดอินเตอร์เน็ตศึกษา

ไวยากรณ์เท่าที่พอจะรู้เรื่อง ทำให้สอบข้ามสองคอร์สแรกมาได้ อย่างน่าตื่นตะลึง
ในห้องเรียนนี้ไม่มีใครพูดภาษาอังกฤษได้เลย ยกเว้นครูซิลเวียที่ไม่ยอม
พูด นอกจากจะหมดทางอธิบายแล้วจริงๆ จึงหันมาบอกฉันเป็นครั้งแรก
เรียนภาษาเยอรมันเบื้องต้นกับครูที่พูดแต่ภาษาเยอรมัน จะเข้าใจกันปีไหน
ก็ไม่รู้เนอะ

วันแรกนี้นั้นเขียนคำทักทายได้ครบทุกช่วงเวลาของวัน คำขอบคุณ คำ
ขอโทษ และคำบอกลา

ฉันเริ่มตกหลุมรักภาษาเยอรมันเข้าแล้วละ เพราะครูซิลเวียบอกว่า ใน
ภาษานี้ไม่มีคำบอกลาอย่างเป็นทางการที่มีความหมายว่า“ลาก่อน” มีแต่คำที่บอก
ว่า “แล้วพบกันใหม่”

สำหรับฉันแล้ว มันทำให้รู้สึกว่าการจากลาไม่ใช่ในรันดร์ วันหนึ่งเราจะ
ได้พบกันอีก

สองชั่วโมงของการเรียนผ่านไปอย่างรวดเร็ว ทุกครั้งที่พยายามคัดคำต่างๆ
ลงสมุด ฉันจะนึกถึงโทเบียส ตอนนั้นเขากำลังเล่นหมากรุกกับการเลือกแผ่นเกมอยู่ใน
ร้าน ฉันจะเก็บคำทั้งหมดนี้ไว้พูดกับเขา แต่คิดก็อดทำไม่ได้แล้ว

“Bis Mittwoch!”

แล้วเจอกันวันพุธนะ ครูซิลเวียบอก

ฉันเก็บของ ค้อมตัวผ่านครูออกมาข้างนอก แสงอาทิตย์หมดไปจาก
ปากฟ้าแล้ว ฉันลงบันไดตึกเรียน กำลังจะไปที่ป้ายรถเมล์ ก็พอดีมีเสียงกระแอม
อย่างขบขันดังขึ้นจากข้างหลัง

“โทเบียส!”

ฉันตกใจเมื่อหันไปเห็นว่าเป็นเขา และแน่นอนว่าฉันลืมไปหมดที่ตั้งใจ
จะทักทายเขาด้วยภาษาเยอรมัน โทเบียสสวมเสื้อโค้ตคนละตัวกับตอนที่เราแยก
จากกัน ยืนล้วงกระเป๋ากางเกงขึ้นด้วยท่าทางสบายๆ

“Guten Abend” คือคำทักทายที่เขาซิงทักฉันก่อน

ฉันยิ้มเหนียมๆ แล้วตอบกลับด้วยคำเดียวกัน รู้สึกเขินอย่างบอกไม่ถูก

“ผมเจอสายรถเมล์ที่วิ่งจากหน้าโรงเรียนถึงฟานดานส์ได้เลย ก็เลยลอง

นั่งดู เพื่อจะเป็นทางเลือกให้นิทรา”

โทเบียสบอกว่า เขาเปลี่ยนใจไปเอารถยนต์ออกมา แล้วชวนไปหาอะไรกินที่ซิมบาปาร์ก

ระหว่างที่โทเบียสขับรถ ฉันไม่ได้พูดอะไรเลย เพราะไม่อยากทำลายความเงียบที่เราสองคนช่วยกันสร้างขึ้น จนกระทั่งเขาถามว่า

“เรียนวันนี้เป็นยังไงบ้าง”

“ก็สนุกดีนะ” ฉันตอบ “ครูซิลเวียบอกว่า คำนำมภาษาเยอรมันมีเพศกลางด้วย จริงหรือ”

“อืม”

โทเบียสจึงอธิบายขณะหมุนพวงมาลัยหาที่จอดรถชั้นใต้ดินว่า ภาษาฝรั่งเศสมีเพศชายกับหญิงที่ใช้คำนำหน้านามว่า “Le” กับ “La” ขณะภาษาเยอรมันมี “Die” “Der” และ “Das” บ่งบอกเพศหญิง ชาย และกลางตามลำดับ

“ค่อยๆ เรียน อีกหน่อยก็จับทางได้เอง อย่างนิทรานะ สบายมากอยู่แล้ว”

“อืม” ฉันยิ้มตอบ

แล้วพิงพนักมองผ่านหน้าต่างออกไป